

Előfizetési díj:

Vidékre, postán:
vagy
helyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.
Félévre . . . 2 " 50 "
Egész évre . . . 5 " — "
Megjelen hetenként egyszer,
Vasárnap.
Szerkesztői szállás:
Hal-piac, 250. sz., hová a
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

KECSKEMÉTI LAPOK.

Vegyes tartalmú hetilap.

Hirdetési díjak:

5 hasábos petit sor, egyszeri
hirdetésnél 5 kr.; — többzori
vagy terjedelmes hirdetések-
nél árleengedés adatik.
A nyiltterben való közle-
mény 3 hasábos soráért 10 kr.
számítatik.
Bélyegdíj minden beiktatásért
30 kr.
Hirdetések elfogadtnak Tóth
László könyvnyomdájában, 3-ik
tized Budai-nagy-útcza 184. sz.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

Lapunk jelen számával a **nyolcadik** évfolyam első negyede lejárván, tisztelettel kérjük annál fogva a t. közönséget, hogy e lap további megrendeléséről mielőbb gondoskodni sziveskedjék, nehogy a szétkül-
désben fenakadás történjék.

Előfizetési ára

postán vidékre, vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre . . . 5 frt. — kr.
Fél " . . . 2 " 50 "
Negyed " . . . 1 " 50 kr.

Néhány szó iparosainkhoz.

Alig van, nem mondjuk iparosaink, de általán véve polgáraink között is egyén, aki édes meglepéssel nem emlékeznék vissza az 1872. évi augusztus 31-dikére és az utána következő élvezetteljes napokra, midőn szülővárosunk kebelében az első iparmű-kiállítás gyönyörködteté lakosságunk nagyját, kicsinyét, és méltán; mert ha tekintetbe vesszük magyar városaink hátramaradottságát a műipar terén s ha tekintetbe vesszük, hogy legjelesebb magyar iparosaink is mindig nagyon alárendelt szerepre voltak szorítkozva, nem mintha nem lettek volna képesek más nemzetek iparosaival a versenyt megállni, hanem mivel ismeretlenek voltak a nagy világ előtt, nem nyújtott nekik alkalom ügyességüket és tehetségüket megismertetni; nem lehet örömet nem érezni a felett, hogy mióta országunk községekben az iparműkiállítások eszközlése megindított s iparosainknak a tér, melyen ügyességüket megismertethetik, megnyitattatott, mind számosabb és számosabb magyar iparos emelkedik a főltszinre és tűnik ki a világtárlaton is, hol az összes mivelt nemzetek iparosainak legjobbjai vetélkednek, élő példa erre a Bécsben legközelebb megtartott világtárlat, hol magyar iparosaink oly szép számmal részesültek a mivelt világ elismerésében a műipar minden ágában, a milyenre előbb még gondolni sem mertünk volna.

Ezen és ennél még fényesebb sikernek elérésére pedig csak két tényező segítheti magyar iparosainkat, u. m.: nemzetünk vagyonos osztályának nemzeties józan gondolkozása, melynél fogva az magyar iparosaink készítményei fölé nem fogja helyezni a selejtesebb külföldi gyártmányt, és az iparosoknak folytonos ébrentartása s kiállítások általi serkentése; azért nem vagyunk képesek eléggé kifejezni hazafiúi örömünket sz. kir. Szeged városának azon nemes törekvése fölé, melylyel az a kebelében 1876. évi augusztus hó 20-dikára nemzeti iparunk és termelésünk emelése céljából országos ipar-és terménykiállítást rendez, és nem tartjuk időelöttinek felhívni figyelmét úgy az iparos testületeknek és egyes iparos polgártársainknak, valamint gazdaközönségünknek is, nem tarthatjuk időelöttinek azért, mert ha valamely célt tökéletesen akarunk elérni, annak megvalósításához először érett megfontolás, másodsor hosszabb idő és kitartó munkásság kívánatik, amire ez esetben

annál nagyobb figyelmet kell fordítanunk, mert itt nem az forog kérdésben, hogy vajjon egyes iparos társunk képes-e a maga feladatának megfelelni, hanem kérdésben forog a nemzet összes iparának és termelési képességének jó hirneve és jólétének emelése, mely minden ilynemű kiállítás sikerülése által egy fokkal magasabbra emelkedik értékében és tekintélyes tért nyer terjedelmében.

Mi tökéletesen megvagyunk győződve, hogy értelmes iparosaink és gazdáink belátják, miszerint minden egyes magyar polgárnak elmellőzhetlen kötelessége a haza javának előmozdítására minden kitelhető szorgalmával közreműködni és hisszük, miszerint városunk iparosai, kik mint e téren kezdeményezők, már az 1872-diki helyi iparmű kiállításon 138-an jó sikerrel képviselték a helyi iparágakat, a szegedi iparmű kiállításon is dicsérettel megállják helyüket és fényesen be fogják bizonyítani, miszerint a bennök felébrett jó törekvés nem volt szalma-tűz, hanem komoly szándék úgy az összes nemzeti iparnak, mint kiválóan a helyi iparos-testületeknek tiszteletteljes tekintélyt szerezni, de hogy e nemes törekvésünknek kellő sikert szerzhessenek, nem szabad az időt elmulasztaniok, hanem a lehető leghamarabb meg kell alakítaniok a bizottságot, mely folyton ébreszsze és serkentse a tagokat vállalkozásra, a vállalkozókat jó tanácsal és közbenjárásával segítse, mert mi magunk tudjuk tapasztalásból, hogy nagyon sok ügyes iparosunk van, aki önmagában nem bizik és nem mer magától még olyan készítmény kiállításához sem fogni, melyet könnyedén elkészítené a leghelyesebben, s csak akkor mondja, hogy ezt vagy amant ő is megcsinálta volna így, vagy még jobban, ha az illető tárgyat a kiállításon látja.

Tisztelt iparos polgártársak, az iparműkiállításra nem csudaműveket, sem egyedül még soha nem látott találmányokat kell vinnünk, hanem jól és pontosan készített szilárd iparcikkeket; a legkitünőbb iparos az, aki a maga szakmája cikkeit legcélszerűbben és legpontosabban tudja elkészíteni, nem pedig az, aki még soha nem látott dolgok után kapkod. A fölföldözések úgy is csak egyes kiváló tehetségeknek jutnak osztályrészül és ezeknek is a legtöbb esetben csak csontja jut a fölföldözésből jutott zsiros koncnak, mert a húst erről is a pénzes emberek vágják le rendszeren.

Azért a kecskeméti iparos polgártársak csak arra szorítkozzanak, hogy az általok üzött iparágon lehető legjobb cikket készítsenek, s hogy ennek végrehajtását minden esetben valósítsák is; jelentsék be magukat minél előbb az erre alakítandó bizottságnál, mert ez által már erkölcsileg kötelezik magukat vállalatuk teljesítésére és biztosítják némileg a jó sikert, melylyel városunk iparos osztályának jó hirnevét emelik és cikkeinek tágabb piacot szereznek. — Az a látszólag hosszú másfél év, mely a mai nap és kiállítási határidő között van, nagyon hamar elröpül s csak azt vesszük észre, hogy a kiállítás küszöbén állunk.

Mi azon véleményben vagyunk, hogy ha iparosaink most mindjárt hozzá fognak a kiállítandó tárgyak misége és mennyisége fölötti eszmecseréhez, az úgy kellő megvitatása mellett még az egyes kiállítóknak is elég idejük lesz tárgyaik előállításához, még azon esetben is, ha valamiben fennakadásunk lenne.

A mi a városi hatóságot illeti, az a folyó hó 22-én és folytatólag tartott közgyűlésén már elvileg kimondotta, miszerint a maga részéről mindent szivesen megteend, amit a kiállító iparos és termelő közönség segélyezésére szükségesnek látand, s hogy azokat e közhasznú nemes célok elérésében tőle kitelhetőleg támogatni fogja.

Rajta tehát polgártársak, fogjunk hozzá Isten segedelmével a nemes munkához, mely egy részről önmagunknak tiszteletet és hasznot, más részről hazánkunk boldogabb jövőt eszközölni van hivatva.

Kecskemét szab. kir. város köztörvényhatóságának 1875-ik évi márczius 22-én és következő napjain tartott rendes havi közgyűlése.

Elnök: Kiss Miklós főispán úr ö méltósága;
jegyzők: Hornyik, Szalkay, Bagi, Bódor;
bizottsági tagok szokatlanul nagy számban.

Reggeli 9 órakor főispán úr az ülést megnyitván, lejelölő is a virilis tagok megállapított s betervezett névsora olvastatott fel, azután pedig a kisorsolt választott tagok helyére folyó hó 2-án megejtett választások alkalmával beválasztott képviselők névsora; ez utóbbi azon megjegyzéssel, hogy az I. kerületben választott bizottsági tagok közül kettő ellen felszólamlás adatott be, s mint-hogy ügyük még végleg elintézve nincs, ezek a névsorba felvehetőek nem voltak. Törvény szerént ha a bizottsági tagok $\frac{2}{3}$ -da igazolva van, a közgyűlés megalakultnak tekintendő, annál fogva az említett felszólamlás — mely különben is csak két tag ellen intéztetett — a közgyűlés megalakulása ellenében gátul nem szolgálhatván, a tényleg megalakult közgyűlés határozatilag kimondotta, mikép a kebeléből törvény szerént kirendelendő igazoló, bíráló, fegyelmi és kijelölő bizottságokat a gyűlés másod napján kívánja titkos szavazás útján megalakítani, egyszersmind az árvaszéki igató-kiadó irattárnok megválasztását is a bizottságokkal egy időben megejtetni határozta. Ezután a szabályok értelmében Bagi polgármester úr tette meg havi jelentését, mely szószerint ekkép következik:

Tekintetes közgyűlés!

A folyó évi február hónapról tüzetesen, és a f. évi február havi rendes közgyűlés óta városunk törvényhatósági életében felmerült nevezetesebb eseményekről szervezeti szabályainak értelmében következőkben van szerencsém jelentésemet előterjeszteni.

1-ör. Február hónapban egy rendes és egy rendkívüli közgyűlés tartatott.

A rendes közgyűlésben összesen 54, a rendkívüli közgyűlésben pedig 10 ügydarab intéztetett el.

Mindkét közgyűlésnek jegyzőkönyvei a tanács közbejöttével a kirendelt bizottságok által meghitelesítették, a jegyzőkönyvek és az azokban elrendelő felterjesztések az illető kormányhatóságokhoz felküldettek, a törvényhatóságokat és egyeseket érdeklő átiratok és kiadványok is mind elkészültek és legnagyobb részben már expedáltattak is.

2-or. A közegészségi állapot február hónapban teljesen kielégítő volt, a betegforgalom csekély volt; a halandóság a január havinál alább szállott; januárban volt 136, februárban pedig 129 halálest; tehát 7-tel kevesebb.

A hasznos házi állatok közt sem ragály, sem járvány elő nem fordult.

3-or. A közbiztonsági állapot február hóban, valamint azóta is, városunkban és egész területén,

teljesen megnyugtató, mert sem a személy-, sem a vagyonbiztonság ellen felemlítésre méltó cselekmény nem követtetett el.

4-er. A pénztárak forgalma a könyvelő hivatalnak kimutatása szerint február hónapban következő volt:

I. Január havi pénztármaradvány 4572 frt. 76 kr.

II. Bevételek: a) a havi pénztári összes bevétel 19,126 frt. 98 kr.; b) a törlesztési és iskolalap bevétele 9725 frt. 6 kr.; c) az alapítványok bevétele 715 frt. 75 kr.; d) különféle bevételek 7344 frt. 79 kr.; e) a pénztári maradvánnyal összesen: 41,485 frt. 52 kr.

III. Kiadások: a) a házi pénztár kiadásai 19,764 frt. 32 kr.; b) a törlesztési és az iskolai alapé 13,112 frt. 49 kr.; c) az alapítványoké 1775 frt. 72 kr.; d) különféle természetű kiadás 3460 95 kr.; összesen: 38,115 frt. 48 kr.

IV. Pénztári maradvány február végével 3372 frt. 4 kr.

5-ör. Az adópénztárak bevétele február hónapban következő volt:

I. A kecskeméti adóközségből befolyt: a) tőke 11,300 frt. 96 kr.; b) kamat 120 frt. 97 kr.; összesen: 11,421 frt. 93 kr.

II. A bugac-monostori adóközségből: a) tőke 914 frt. 32 kr.; b) kamat 1 frt. 66½ kr.; összesen: 918 frt. 98½ kr.

6-or. A tisztviselőkar február havi tevékenységének kimutatása tekintetéből van szerencsém előterjeszteni:

a) hogy február hónapban 10 tanácsülés tartott;

b) hogy február 6-tól 12-ig a rendes évi újoncállítás foganatosított, melynek eredményét már a múlt közgyűlésben volt szerencsém rövid kivonatban bejelenteni, az illető osztály által pedig a mai közgyűléshez kimerítő jelentés mutattatott be;

c) hogy a közös iktatóba beérkezett 809 ügydarabból elintéztetett: a) közgyűlésben 64 db, b) tanácsülésben 196 db, c) elnöki ülésen kívül 502 db, összesen: 762 ügydarab. A hátralékban maradt 47 ügydarab legnagyobb részben közgyűlési tárgy lévén, a mai közgyűlésben fog elintéztetni.

7-er. A központi választmány az 1874-ik évi 33-ik t. c. 41. §-a értelmében az összeíró küldöttségek által készített névjegyzékeket mindkét választókerületre nézve február 6-tól március 1-ig naponként tartott üléseiben átvizsgáltatván, a választók ideiglenes névjegyzékét elkészíté, melynek eredménye az, hogy az I-ső kerületi választók száma 874, a II-ik kerületi választók száma 749; összesen: 1,643. — 1872-ik évben a választók száma volt: az I-ső kerületben 1603, a II-ik kerületben 1378; összesen: 2981. Tehát több a mostaninál: 1338-al.

8-or. Az árvaszéki iktató, kiadó és irattárnoki hivatalra, valamint a mértékhitelítő kádár állomásra megrendelt pályázatok eszközöltetvén, azoknak eredményeként van szerencsém bejelenteni,

hogy az árvaszéki iktató hivatalra folyamodtak 9-en, a hitelesítő kádár állomásra pedig ketten.

9-er. A városi szegényházban február hónapban benn élelmezett 51 egyén, kívül élelmezésben részesült 130; összesen: 181. Ezúttal benn élelmeztetik 52, kívül 148; összesen: 200 egyén.

Méltóztatik ezen kimutatásból látni, hogy szegényeink száma — bár azoknak fölvételénél az egészségügyi bizottság részéről a legszigorúbb vizsgálat foganatosított — mégis naponta szaporodik, mi a rendkívüli rosz időjárás miatt egyáltalában nem lehet meg bennünket, sőt valóban azon csodálkozhatunk, hogy két évi rosz termés és munkahiány miatt leszegényedett népünk a községi segélyezésnek ily csekély mérvbeni igénybevétele mellett keresztül tudta húzni ezen rendkívüli mostoha telet, mely még a mai napig is annyira kegyetlenül viseli magát, hogy az erős munkák miatt még ma sem lehet semmiféle külső munkát teljesíteni.

Sokáig emlékeztetes marad az 1874/5. évi tél városunk lakosaira, különösen a gazdaközönségre, főleg azért, hogy az 1874-ik év mind a gabona-, mind különösen pedig a széna-termésre nézve annyira mostoha volt, hogy az a 1863-ik inséges évet megközelítette.

Végül városunk közművelődését illetve van szerencsém tudomására hozni a t. közgyűlésnek, hogy a kecskeméti és szolnoki kir. törvényszékek területén lakó ügyvédek által az ügyvédi kamara f. évi febr. hó 25-én városunkban megalakított.

Ezen polgármesteri jelentés tudomásul vétetett. Áttért ezután a közgyűlés tulajdonképi napirendjére, mi közben némely korábbi miniszteri rendelet, minő a belügyminiszternek az országos levéltár közhasználatára, a honv. miniszteriumnak a lóállomány összeírására, a belügyminiszternek a közjegyzői intézmény ismertetése iránt kibocsátott rendelete olvasatott fel s némely időközben beküldött új törvény hirdettetett ki.

Gróf Szapári Gyula volt belügyminiszter meleg hangon irt búcsúlevele, lehetőleg rokonszenvre készíté a közgyűlést a távozó miniszter iránt, ki társaival együtt azért lépett le a hatalom polcáról, hogy ott, az országos két nagy párt egyesüléséből származott új kormányt helyet adjon. A búcsúzó minisztert közgyűlésünk melegen üdvözölte, s búcsúiratát tiszteletteljes tudomásul vette.

Az új miniszteriumnak a törvényhatóságokhoz intézett körlevele felolvastatván, dr. Horváth János bizottsági tag rövid indoklás előre bocsátása mellett indítványba teszi: hogy az új kormányt bíralom szavaztassák, s ez iránt a miniszterium feliratilag értesítették; minek ellenében Fehér Péter ellenindítványt tesz s kéri a közgyűlést, hogy a kinevezett új kormány irányában várakozó szerepet vállaljon; egyébiránt határozatilag jelentse ki: hogy amennyiben a miniszterium a haza közjává munkálанд, esetleg a közgyűlés támogatására számíthat. Erre hosszabb vita keletkezett, melyben Csilléri és Vámos bizottsági tagok tüntek ki leginkább, meleg hangon tartott magvas beszédekkel. Vita közben két felől is névszerénti

szavazás kéretett, mely vita végeztével megejtetvén, a közgyűlés 93 szavazattal — 42 ellenében — az új kormányt bizalmat szavazott, s ezzel eddigi ellenzéki állását megváltoztatta. Örömmel jegyezzük fel a nap ez eseményét, mely törvényhatóságunk beléletében egyelőre is nagy horderejűnek látszik. A vagyon és értelem egyesült e napon, hogy a közügyek elintézésénél őket jogosan illető befolyásokat érvényre emelhessek. Vannak ugyan még férfiak, kiket az egyesült balközépi és deákparti bizottsági tagok szívesen látnának a szabadelvű párt sorai között, azonban úgy látszik, némelyek ezen urak közül ma még haboznak, vagy a függetlenségi párt utopiai ragadják lelküket; de hisszük, hogy nem sokára ezek is velünk együtt fognak a megalakult szabadelvű párt soraiban küzdeni. Adja isten! mi legalább ezt a haza javán túl városunk éveken át irányatosan felzavart békeje érdekében is szívesen ohajtjuk!

B—r. S—r.

A földmívelés-, ipar- s kereskedelemügyi m. kir. miniszternek a mértékhitelítő vizsgálatáról szóló szabályrendelete.

Az 1874. VIII. törvénycikk alapján és a központi mértékhitelítő bizottság meghallgatása után 1874. auguszt. 9-ről 9334. sz. a. kelt rendeletem 5. §-át kiegészítőleg a mértékhitelítő vizsgálatára nézve a következőket rendelem:

1. §. A mértékhitelítéssel megbizandó hatósági közegeknek az ezen rendeletben előirt vizsgát kell tenniük.

2. §. Vizsgálatra csak azok bocsáttatnak, kik valamely törvényhatóság által az illető község jelentése alapján mint megbizható egyének ajánlatnak, s e mellett hivatalos bizonyítvánnyal igazolják, hogy a mértékhitelítési eljárást vagy az állami központi mértékhitelítő bizottságnál, vagy valamely mértékhitelítő hivatalnál tanulmányozták.

3. §. A vizsgálatot letenni akaró kellően bélyegelt és a folyamodónak családi viszonyait, eddigi életmódját, valamint a 2-ik §-ban előirt gyakorlatot igazoló bizonyítványokkal felszerelt folyamodványát azon törvényhatóságnál, illetőleg azon községnél adja be, melynek területén mint hitelítő alkalmazást nyerni kíván, s ezen folyamodványt a törvényhatóság kísérő levél mellett az állami központi mértékhitelítő bizottság igazgatójának hivatalból küldi be.

4. §. Az államközponti mértékhitelítő bizottság igazgatója kitűzi a vizsgálat napját, helyét s kijelöli a vizsgáló bizottság tagjait.

5. §. A vizsgálat helye a fővárosi, valamint az Arad, Brassó, Debrecen, Eszék, Fiume, Kassa, Kolozsvár, N. Kanizsa, Győr, Pécs, Pozsony, Sopron, Temesvár és Zágráb városokban már létező vagy felállítandó mértékhitelítő hivatalok tisztviselőire nézve Budapest, a többiekre nézve az állami központi m. kir. bizottság igazgatója a fentebb elősorolt városok bármelyikét is kitűzheti a vizs-

TÁRCA.

Elmeháborodás.*)

(Alakjai: a melakór, örjöngés, örülttség, téboly.)

A betegség e szakának uralkodó jellege a téveszme, az öntudat eltévedése (Verrückung), mely képzelgéseken alapul. Az öntudatosság, a saját személyiségnek felismerése nem enyészik el, mint a bambaság legmagasabb fokainál még a dühöngésben sem, hol még mindig létezik többé-kevésbé homályos öntudatosság. Meggyógyult dühöngők nyilatkozatai e tekintetben minden kételyt eloszlatnak, de bizonyítja ezt magatartásuk figyelmes észlelése betegségük alatt is. De az öntudat eredeti alapjáról letévedt, az elme megháborodott. A megháborodottságnak okát csaleszmék képezik, melyek különféle okból és módon az elmében gyökeret vertek. Azonban nem a téves képzet magában, hanem a téves érzésnek és képzelésnek állandósága, meggyökerezettsége és a meggyőződés képezik csak a valódi csaleszmét.

Senki sem csodálkozik, ha alkalmas okból levertek vagyunk, vagy öröme gerjedünk, de kórosnak tekintjük, ha valaki külső ok nélkül szomorúságba merül, vagy határtalanul örvend; vagy pedig ha külső inger hatott is, de hatása mértéken túl és kellenél hosszabb ideig érvényesült. Ugyanez áll a képzetekről is.

Ha sötétben a fákat távolról embereknek tartjuk, e téves képzetünket azonnal helyreigazítjuk szorosabb megtekintés vagy közeledésünkkel. Csak pillanatig állunk csalódás alatt, anélkül hogy elvesztettük volna a képességet azt a szabályozó ész-

mérlegével megmérni. Csak mikor e képesség megszünt, kezdődik a téveszme.

Képtelen eszméje bárkinek jöhet egyszer. Ha ily eszme feledésbe megy, ha visszaszorítható, vagy ellenkező képzeletek erején megtörik, akkor az nem kóros. Csak mikor többé le nem győzhető, ha állandó lett és gyökeret vert, ha az egyéneken folyton és mindenütt erőt vesz, akkor nevezzük kórosnak.

Egy Aesopus Adonisnak, egy Xantippe ifjú szép és szelíd nőnek képzelheti magát. Százan, kik a művészetben kontárkodtak, mestereknek és lángelméknek tartották magukat. Mindezek oly ítéletek és meggyőzések, melyek a valóságnak, ahogy azt a többi ember felfogja, nem felelnek meg. Ily embereket elneveznek bolondoknak, anélkül hogy valaki gondolná, hogy őket bolondok házába kelljen küldeni. És joggal, mert a téves képzelgés csak felületes, és nem meggyökerezett. Az ember maga sem hisz benne, kételkedik. Miért is festené különben a vén „bolond“, ki magát csinosnak és ifjúnak véli ősz hajját, és miért kendőzné ama „bolondos“ asszony színtelen arcát, ha ők magok is nem kételkednének képzelte testi bájjaik valódiságán. Nem tagadhatni azonban, hogy valamint lélektani folyamatokban eléggé gyakran nem vonható meg biztosan az épség és kórosság közti határ, úgy itt is az egyes esetenél bajos lehet annak meghatározása, hol végződik, úgy szólva, az egészséges bolondság, és hol kezdődik a beteges. Így megy át a bölcs takarékoság vagy bőkezű gazdálkodás egészen észrevehető átmenetekben fősვნységbe és pazarlásba, mik hosszú időn, sőt az egész életen át a szellemi épség határain belül mozognak, de e határokat túl is lépik, és kedvező oki mozzanatok hozzájárulásával valódi téveszmehez vezetnek, a midőn a fősვნy többé nem eszik, nem iszik és felfegyverkezve örzi pénzes szekrényét a rettegett rablótól, vagy midőn a tönkrement pazarló mint nagy uradalmak képzelte birtokosa ösz-

szekoldult néhány fillért elvesztegeti. Valamint mindenütt, úgy itt is a gyakorlatban az egyének cselekvési módja fog határozni, és a főforgó eset mint olyan általános lélek- és elmeoktató szabályok szerint lesz megbírálandó.

A téveszme minősége és jellege itt egyáltalában nem vehető tekintetbe, legkevésbé pedig orvostörvényszéki tekintetben, és a tébolynak a csaleszmék jellege szerinti felosztása — mint az régtől fogva szerelmi, vallási stb., újabb időkben pedig a franciáknál felvett nagysági és üldöztetési örjöngés felállításával által történt, — a törvényszéki lélektanban annál is inkább mellőzendő, minthogy tapasztalás szerint az általánosítás és pusztán a csaleszmék jellege szerinti osztályozás könnyen vezethet tévedésekre és aggályos következményekre, a bírónak pedig a kívánt felvilágosítás helyett kápráztató és ki nem elégitő elméleteket nyújt.

Sokkal fontosabb a téveszme forrásait kutatni, és azokat eredetükre visszavezetni, melyek hol bizonyos előidéző okokban (öröklés, nevelés stb., majd agy- és idegbántalmakban (általános hűdés, eskór, rásztkór, szeszvérege) lesz található. A tévengések (Delirium) tartalma a lehangoltság és izgatottság (Depression, Excitation) phazisa szerint változik; elsőben komor, levert és ijedelmes, utóbbiban zajos, sértő és szemtelen; a tévengés változatossága szerint, melynek értelmi tünetét képezi. Szakadozott, össze nem függő a gyengeség szakában; lehet alábbhagyó, félbehagyó és időszakos. Felléphet meglepő hirtelenséggel pl. méhszenveseknél, nehéz kórosoknál és álomittasságban, midőn káprázatok által tételeztetik fel. Azonban mindezen különbségek nem jogosíthatnak fajlagos kórfogalmak felvételére, mert az egyes alakok kóriszméjét és általában a betegség felfogását nem az épen időszerűleg uralkodó hangulat, sem pedig egyik vagy másik csaleszme, hanem inkább az eredetileg meglevő lelki állapot, továbbá a betegségnek oka

* Mutatvány dr. Kecskeméti Lajos „Kétes elmeállapotok a törvényszék előtt“ című a napokban megjelent művéből. Szerk.

gálatra jelentkezők igényeire vagy kérelméhez képest.

6. §. A vizsgálat 2 tagból álló vizsgáló bizottság előtt történik.

Vizsgálókul kijelölhetők a központi mértékhiatalosító bizottság tagjai, a bizottságnál alkalmazott műszaki tisztviselők, végre a vizsgálat helyén létező mértékhiatalosító hivatalnak a hitelesítés minden ágából megvizsgált hivatalnokai. A vizsgálat vezetése első rendben a központi bizottság tagjait, ezek után a bizottság tisztviselőit, ezek hiányában pedig az evvel külön megbízandó vidéki vizsgáló tagokat illeti.

7. §. A vizsgálatnál mindenekelőtt meggyőződést kell szerezni a felől, vajon a vizsgálandó tud-e

a) magyarul, illetőleg horvátul helyesen olvasni és írni;

b) érti-e a törvényhatóság területén divó nyelveket;

c) érti-e a tizedes számrendszert és tud-e tizedes-törtekkel a négy alapműveletben számolni; végre

d) érti-e a meterrendszer alapjait.

Ha ezen kellékeknek a vizsgálandó nem felel meg, a hitelesítés műszaki részéből nem is vizsgálandó, hanem visszautasítandó.

Ellenkező esetben a vizsgálat a hitelesítés műszaki részére is kiterjesztendő.

8. §. A vizsgálandó szabad választásához képest a következő hitelesítési ágak szerint, és pedig bármely ágból külön-külön, vagy egy vizsgálat alkalmával több ágból együttesen, vagy végre valamennyi ágból egyszerre leteheti a vizsgálatot, és pedig:

a) Hordók hitelesítésére nézve.

b) Folyadékok és száraz tárgyak mérésére szolgáló edények hitelesítésére nézve.

c) Hosszmértékek, súlyok és mérlegek hitelesítésére nézve.

d) Szesz mérők, cukormérők hitelesítésére nézve.

e) Gázorák hitelesítésére nézve.

Minden egyes ágnál tudnia kell a vizsgálandónak a fenálló törvénynek, továbbá az illető hitelesítési ágra kibocsátott rendeleteknek részletes határozatait, s ki kell mutatnia gyakorlati ügyességét illető mérő-készülékek hitelesítésénél.

9. §. A vizsgálat eredményéről a vizsgáló bizottság vezetője a közös megállapodás szerint írásbeli jelentést tesz az állami központi mértékhiatalosító bizottság igazgatójának.

Ha a vizsgáló tagok véleménye ellenkezőleg egymással, a jelentésben mindeniknek kifejezés adandó, s ekkor a jelentés alapján az állami központi m. kir. bizottság igazgatója határoz.

A jelentés sommázata a központi bizottságnál vezetendő vizsgálati jegyzőkönyvbe iktatandó.

Az említett jelentésben és jegyzőkönyvben különösen fel kell jegyezni a megvizsgált nevet, korát, születési helyét, a hitelesítési ágot, melyből megvizsgáltatott, illetőleg melyből megvizsgáltatásra

jelentkezett, a vizsgálat eredményét, helyét és idejét.

A vizsgálat eredménye „megfelelt” vagy „nem felelt meg,” szavakkal jelölendő meg.

10. §. A vizsgálati díj 4 frt., mely a folyamodvány benyújtásakor a törvényhatóságnál kifizetendő, ez pedig a díjat a folyamodvánnyal együtt az állami központi mértékhiatalosító bizottsághoz beküldi, mely azt a vizsgáló bizottsághoz juttatja; a díj a vizsgáló tagokat egyenlő részben illeti még akkor is, ha a vizsgálat a követelményeknek nem felelt.

11. §. Minden megvizsgált a vizsgálat eredményéről az illető bizottság tagjai részéről aláírandó bizonyítványt kap, mely 50 kros bélyeggel látandó el.

A hazai összes törvényhatóságokat felhívom, hogy ezen rendelettemhez magukat szigorúan alkalmazzák és annak megtartására ügyeljenek. — Kelt Budapesten 1875. évi január hó 8-án. Bartal, s. k.

Irodalom.

— Az „Apollo” című zeneműfolyóirat negyedik kötete legújabbán megjelent harmadik számának tartalma: 1) Ábránd-keringő. Nagy Bélától. 2) Scherzo, Feigler Gézától. 3) Enyelgések, tipegőpolka Hölzl Lőrincztől. 4) Három népdal. — Előfizetési ár egész évre (mintegy 100 válogatott zeneműre.) 6 frt., félévre 3 frt. A jelen szám 1 frtért külön is megszerezhető. Az előfizetés vidéken legcélszerűebben a postahivataloknál postautalványozás útján eszközölhető. Budán az „Apollo” kiadóhivatalában iskola-útea 681. sz. a. Minden eddig megjelent szám és kötet folyton kapható.

* Gallia Emma könyvkereskedésében legújabbán a következő munkák kaphatók: Jókai: Enyim, tied, övé. Regény 6 kötetben 6 frt. — Olcsó könyvtár: I. sz. Csokonai Vitéz Mihály. Dorottya vagyis a dámák diadalma a farsangon. Furcsa vitézi verseket 20 kr. — II. sz. Bret Harte kalifornikai beszélei. Angolból fordította: Belényesi Ára 40 kr.

— Tábornok & Parsch zeneműkereskedésében legújabbán megjelentek: „Pipi-Hendi”. Polka française. Zongorára szerző: Schindler József. Ára 50 kr. — Továbbá: „Glück auf. Banász induló. Zongorára szerző: ifj. Fahrbach Fülöp. Ára 60 kr.

— Megjelent és szerkesztőségünkhez beküldött. „Marienbad”. Kézikönyv gyógyvendégek számára, Sterk Gyula marienbadi fürdő-orvostól, a következő tartalommal: Lakviszonyok, a gyógyhely fekvése, Marienbad története, Marienbad sétái és környéke, Marienbad gyógykincse, gyógy mód, Kreuzbrunnen és Ferdinándbrunnen gyógyjavallatai, Ambrosius- és Karolina-forrás gyógyjavallatai, Rudolf-forrás gyógyjavallatai, Erdő-forrás javallatai, Mária-forrás.

és lefolyása határozza meg, tehát ismét a főforgó eset fejlődési története lesz irányadó.

Ugyane tekintetek lesznek mérvadók más irányban is.

Bár mennyire értékesek az elmeháborodás körismézésére a téveszmék jelenléte, de a háborodottak nyilatkozatai csalhatnak is, eltekintve, hogy a téveszmék, mint főnebb mondatot, valóban vagy csak látszólag hiányozhatnak. Tapasztalhatni ezt különösen azon magába zárkózott, gyanakodó, boszút forraló és káprázatok által leigézett örülteknél, nemkülönben azon betegeknél, kik érzelmeiket és érzéseiket túlozzák és ferdítve előadják. Észlelhetni azon kívül oly betegeket, különösen öröklés útján bántalmazottakat, kiknél a tévengés inkább rendellenes érzelmeikben és ferde cselekményekben, mintsem értelmetlen és össze nem függő beszédeikben nyilatkozik, kik fölületes észlelésor betegeknél sem tartatnak, „minthogy teljesen eszen beszélnek”, s ennek folytán fel sem tehető, hogy értelmükben meg legyenek zavarodva.

Ebből az következik, hogy az értelem zavarán kívül a kedély állapotát is, vagy hogy egy divatos de jellemző kifejezést használjunk, a cselekmény tébolyát (délire des actes) kell tanulmányozni. Fordulnak elő pl. esetek, midőn az embernek magatartása az általa véghezvitt és megbírált alá került cselekményénél a veleszületett önfentartási ösztönnel a legtágabb értelemben merőben ellenkezik, midőn saját érdeke ellen cselekszik, ahogy különben senki se cselekednék míg eszénél van. Így például midőn valaki gonosz tettet követ el pusztán azért, hogy ohajtott halálát hóhér kezek által lelje; vagy mint más esetben történt, midőn egy úri ember egy általában rossz talajúnak ismert haszontalan kis birtokot vásárolt meg, melyet családja összes vagyonának eltékozlásával bájos édné akart átvarázsolni, és ismét harmadik esetben, midőn egy ember állítólagos vagy látszólagosan pusztá kedvtelésből a legszilajabb lovakat vásárolta

össze, azokat kicsiny könnyű kocsik elé fogta, és a legnagyobb életveszéllyel örülten tüskön bokron keresztül hajtattott.

De a figyelmes észlelés ily eseteknél nemcsak más ferde cselekményeket és nyilatkozatokat (azaz értelmi zavart) fog kideríteni, hanem a megzavart egészségi állapot által okozott bizonyos kóralakokra fogja azokat visszavezethetni, így péld. utóbbi esetekben figyelmes észlelés után hűdéses betegek ismertettek fel.

A tény, hogy feltűnő cselekmények oly emberek által hajtattak végre, kiknek értelmi képességük látszólagosan bántatlan volt, az elmebetegséget sokféleképpen foglalkoztatták. Pinel, ki ezen kóralakokkal különösen foglalkozott, így szól: „Nem kevés voltam meglepve, midőn oly betegeket láttam, kik, miután náluk értelmi zavar sohasem mutatkozott, dühögési rohamok által lepettek meg, mintha csupán kedélyük (facultés affectives) volna megtámadva.” — Ezen felfogás több törvényszéki orvostani írók különféle betegségi fogalmak felállítására birta, melyek erkölcsi elmezavar (a francia íróknál: manie sans délire, az angoloknál: moral insanity) nevezet alatt lettek ismeretesek, mintegy megkülönböztetésül az értelmi elmeháborodástól. Mintha bizony elmeháborodás képzelhető lenne az értelem megzavarása nélkül, és mintha a téboly az öntudatnak, az élet- és gondolkodás folyamának tagadásában és megszüntetésében, és nem inkább annak rendellenességében állna; mert a háborodott is gondolkodik, és nem is tud — nem gondolkodni. Az erkölcsi elmezavar fogalma tehát helytelen felfogás és hiányos bírálat alapján lett a törvényszéki orvostanba becsempészve, mert nem valószínű, hogy az bármikor létezett vagy létezhetett volna bárkinél az értelmi képesség kisebb vagy nagyobb zavara nélkül. Az értelem ritkán van megzavarodva anélkül, hogy abban egyszersmind az erkölcsi érzés is részt nem venne; viszont nem tehető fel, hogy az erkölcsi érzés bizonyos

HELYBELI ÚJDONSÁGOK.

✓ **Husvét napja van.** Az egész keresztény világ a feltámadás magasztos ünnepét üli, ez alkalomból mi is lapunk olvasóinak boldog ünnepeket kívánunk.

✓ **Husvét napja** nemzetünk legújabb történelmének egyik igen nevezetes napja. Ma 10 éve — 1865. husvét napján — jelent meg hazánk bölcsének, Deák Ferencnek örökké emlékezetes husvét-i cikke, mely a nemzet osztatlan tetszésével találkozván, az egész nemzetet felvillanyozta és a csüggedő szivekbe új reményt öntött; e nevezetes cikk a fejedelmet és nemzetet egymással kibékítvén, a bizalmat kölcsönösen visszaállította és az 1867-diki kiegyezést, hazánk önállóságának és alkotmányunknak visszaállítását eredményezte. Méltó tehát, hogy ez alkalomból hazánk nagy fiáról megemlékezzünk és kívánjuk, hogy a magyarok istene betegeskedő nagy hazánkfianak teljes egészségét adja vissza és őt hazánk javára még sokáig erőben, egészségben tartsa meg, hogy hazánk felvirágzását és nemzetünk teljes boldogságát megérvén, munkája gyümölcsében gyönyörködhessek.

✶ **Jó előérzete volt** a „Kecske” utolsó száma vezércikkezőjének, midőn a halálharangot meghúzta a helybeli függetlenségi párt fölött, mert a jóslat a március 22. és 23-ik napjain tartott közgyűlésben jóformán beteljesedett; a függetlenségi párt egy kis jó leckét kapott és tisztességesen megveretett, és pedig a nélkül, hogy Szűcs Imre és az ellenzéki nyakas főszakadár összelelköztek, vagy szerelmi csókra csücsörítették volna ajkaikat. A vezércikkező már csak a gondolatra is, hogy a volt hatalmas, egyesült baloldal megoszlik és eddigi — erővel nyakára tolt — nagyságokat cserbe hagyja, anyira fejét veszté, hogy azon vezércikkben tücsköt, bogarat összehord, jósol, jajgat, fél, siránkozik, hazafiságával dicsekszik, mentegődzik és fenyeget. E kőficot érdemleges felelet nélkül hagyjuk.

✓ **Az állandó választmányok** is március 23-án tartott közgyűlésben megválasztottak. A jobboldal által megállapított névsort a balközépek minden igazítás nélkül elfogadták; annyi azonban igaz, hogy a jobboldal igen előzékeny volt a kijelelésben a balközépre; így a közösen elfogadott névsor szerint megválasztottak: az igazoló választmányba: Vámos Béla, Györfy Balázs, Végh József, Katona Zsigmond, Főrián Károly; a bíráló választmányba: Gáspár Lajos, Szeless József, id. Nagy Lajos, Hollósy Zsigmond, Zombory László; a fegyelmi választmányba: Csilléri Benő, Dékány István; a kijelelő választmányba: Dr. Horváth János, Lestár Péter, Muraközi József. A főispán által kinevezettek: az igazoló választmányba: elnök: Lestár Péter; tagok: Gyeness Imre, dr. Kecskevári Lajos, Szikri Tóth László. A fegyelmi bizottságba: Gáspár Lajos, ifj. Nagy Lajos. A kijelelő választmányba: Főrián Károly, Laukó Károly, Csilléri Benő.

mértékben az értelem bántalmazása nélkül meg lenne támadva, mert az erkölcsi érzés megzavarodása a megháborodott értelem korai tüneteinek egyike szokott lenni.

Az értelem megháborodását némelykor bajos felismerni; a valódi téboly minden esetben azonban kisebb vagy nagyobb mértékben jelen van, s felettebb veszedelmes gyakorlat lenne valakit elmeháborodottnak nyilvánítani, midőn arra minden kételyt kizáró bizonyítékot nem állithatunk fel. A törvény tehát az erkölcsi tébolyt önálló bántalomként nem ismerheti és nem ismeri el, minél fogva a szenvedélyek, érzések és érzelmeik legyenek bármily ferdek, a törvényszéki orvosnak mindig a zavart értelem jeleire kell tekintettel lenni.

Ugyanezen elvek szerint bírálandók a különféle rögzített őrzöngések (monomania) féleségei: a gyilkolási (monomanie homicide), lopási (kleptomania), gyújtogatási (pyromania), szerelmi (erotomania) sat. őrzöngések, melyek mint megannyi különálló betegségi lények tekintettek; mindezen képzeti és megfoghatatlan lények a törvénykezési gyakorlatból, hol csak zavart okozhatnak, kiküszöbölendők, és az alapbetegségekre, melynek egyik tünetét képezik, visszavezetendők.

Nehéz lenne azokat lélektanilag megfejteni, elégedjünk meg ha sikerül megvilágítani azon kórtani feltételeket, melyeknek befolyása alatt létrejöttek.

Különbséget mutat a tévengés, mint azt már említettük, a lehangoztság és felmagasztaltság állapotához képest; ezen állapotok körül forognak az elmeháborodás minden további tünete, azok egymást felválthatják, és a betegség előrehaladottabb stádiumaiban is észlelhetnek.

Az említett állapotok az elme megbetegedésének alap alakjaiként tekintetnek, és régtől fogva mint melákor (melancholia) és őrzöngés (mania) irattak le.

♣ **Szarva közt a tőgyét** megtalálta Szappanos István úr, Kecskeméti szabad királyi város első tanácsa, igen tudós embőr, többször polgármester és országgyűlési képviselőjelölt, mely bölcsességének és páratlan igazságosságának újabb fénys tanúbizonyságát adta. Az érdemes szenátor úr Horváth Döme országgyűlési képviselőnknek a kecskeméti alsókerületi választók névsorába felvétele ellen, mivel az Pesten lakik, felszólal és a választók névsorából kitöröltetni kéri; mert — és a szerencsétlen hótás még a törvényt is idézi — az 1874. XXIII. t. c. 38. §-a szerint: „Minden választó csak egy és pedig az ő közszéj névjegyzékébe veendő fel, melyben az összeírásakor rendes lakása van“ ergo stb. Mi Szappanos István úrtól minden szenátorsága mellett sem kívánhatjuk azon rendkívüli áldozatot, hogy a törvényeket ismerje, annál kevésbé hogy azokat értesse, valamint azt sem, hogy lapokat olvasson, mert azok olvasása fölösleges is oly tudományos embőrnék, mert akkor mint rendületlen nagy hazafi — kit „ha pártja elhagy is, de ő azt nem hagyja el“ — hallott volna valamit arról, hogy Kossútnak — ki Olaszországban lakik — birtokot vesznek, hogy választó és választható lehessen; valamint azon fáradságot sem kívánhatjuk tőle, hogy az általa idézett 38. §. tovább is olvassa el, vagy ha elolvasta, hogy azt meg is tudja érteni; de azon ténnyel szemben, hogy épen a szenátor úr apostolkodott legjobban azon, hogy a 38. §. értelmében a felsőkerületből 43 választó iratta át birtoka után magát az alsókerület választói névjegyzékébe, sőt maga a kedves szenátor úr is birtoka után magát az alsókerületbe iratta át, noha a felsőkerületben lakik, hanem az ő esze szerint e törvény már Horváth Döme képviselőre nem terjed ki; valóban nem tudjuk elhatározni, hogy szenátor úr felszólalását ismert roszakaratának, avagy végtelen bárgyúságának tudjuk-e be. De hát kellett ez neki megint?

— **(Beküldetett.)** Azon 42 szavazat közül, melyek a kormány iránti bizalmat 1875. március 22-én tartott közgyűlés alkalmával megtagadták: I. Városi fizetéses tisztviselő 11, úgymint: 1. Bagi László polgármester, 2. Aági László tanácsnok, 3. László Károly tiszti főmérnök, 4. Szappanos István tanácsnok, 5. Kudar Antal főpénztárnok, 6. Gömörly Frigyes árvaszéki ülnök, 7. Keresztes Endre árvapénztári ellenőr, 8. Bene Sándor közgyám, 9. Szalkay Gerő aljegyző, 10. Sándor János csendbiztos, 11. Huszthy Pál tiszti ügyész. — II. Reform. főiskolai tanár 2, úgymint: 1. Fehér Péter, 2. Parragh Gedeon. — III. Nem kecskeméti származású 6, úgymint: 1. László Károly, 2. Kudar Antal, 3. Fehér Péter, 4. Sziládi Lajos, 5. Parragh Gedeon, 6. Huszthy Pál. — IV. Nem kecskeméti lakos, hanem csak bentartózkodó 5, úgymint: 1. Kudar Antal, 2. Fehér Péter, 3. Parragh Gedeon, 4. Huszthy Pál, 5. László Károly. — Ezek közül annak a 11 városi tisztviselőnek azt súgjuk meg, hogy jobb lenne, ha jövőben se nem a város rovására, se nem a város költségén, hanem a magok kenyerén ellenékeskednének. — Annak a főiskolai 2 tanárnak pedig azt izenjük: hogy miután 17 év óta saját szakmájukban még egyetlen szakmunkával sem gazdagították a magyar irodalmat, igen szép lenne, ha az évek óta folytatott izgatás és hivatásukhoz épen nem illő korteskedés helyett első sorban saját szakmájukban tüntetnék ki magukat, mert az tudomásunk szerint nem foglaltatik a kecskeméti reform. főgymnasium alapszabályaiban, hogy verbunkos káplároknak való emberek neveljék az ifjúságot. — Végre azokat a nem kecskeméti származású és legtöbbször még a várost arra sem méltató embereket, kik évtizedek óta bentartózkodásuk ideje alatt mindig a város dolgában turkálni szerettek, de magukat még csak a város polgárai közé bevetéssel sem erőltették meg, arra kérjük: szünjenek meg e város közbékéjét tovább háborítani, vagy ha ez nem áll tesztükhez, keressenek legalább másutt tért e szerintük nemes foglalkozásnak: mi már elégnék tartjuk a tőlük származott Istenáldását. — Ezekre akartuk figyelmeztetni a város közbékéjét szívükön viselő polgártársainkat és kiváltképen a főgymnasiumokat szép dotatioval és nagy költséggel fentartó város-hatóságát és reform. egyházat. Nem kívánunk senkit politikai meggyőződésének megtagadására erőszakolni, de városunkat a további zaklatástól kérjük megkíméltetni. *Többen.*

○ **A helybeli összes néptanító** azon szándékkal vannak, miszerint megkérlik az apátplébános urat, hogy részükre ne vétesse le a nagy templom főoltára fölötti bőjti képet, mert az ő húsvétjok majd csak akkor jön meg, ha a február és március havi hátralékban levő fizetéseket megkapják, addig ők kénytelenek lesznek krumplicevesvétet tartani.

○ **A jó nevelés jó gyümölcsöt terem.** B. J. helybeli kéményseprőnk becsületessége viszatükröződik nemcsak családtagjaiban, hanem se-

gégeiben és gyakornokaiban is; mert a mult hetekben egyik gyakornoka szolgálattévés végett bemenvén egyik házhoz, hol az udvaron egy arany fülbevalót talált, legelső kötelességének tartotta a függőt beadni a háziasszonynak; éljen a derék fiú! éljen becsületes mestere!

○ **Azt mondják** Parragh Gedeon főgymnasiumi tanár úr egy értekezleten magyarította meg magának, hogy mi a bizalom; tudatlanságát azzal indokolván, hogy ő még ezt sem más irányában nem tanúsította, sem ő irányába ilyesmit senki nem tanúsított, ennél fogva ő ezt a valamit nem is ismerheti. Mi pedig hajlandók vagyunk állításainak hitelt adni.

* **Curiosum.** Csabai Mihály a III-ik kerület méltó képviselője március 22. és 23-án tartott közgyűlésen pontosan megjelent és annyi figyelmet tanúsított a közgyűlés iránt, hogy nevezetes galler-talan dögbőr subáját a gyűlés előtt a város istállójában levette és mint illik tisztességes mánádliban jelent meg a közgyűlésen, hol mint értelmes és tiszta 48-as hazafi bizalmatlanságot is szavazott a kormánynak. Mondják, hogy többé nem jö a közgyűlésre, mert az sokba kerül, miután egyik kocsis naponként 10 krajcárért őrizte a subát. (Valóban megtörtént.)

* **Tisza Kálmán** március 24-én Debrecenben közfelkiáltással megválasztott országgyűlési képviselőnek.

✓ **Öngyilkosság.** Főző József 35 éves kömives iparos-segéd március 23-án halva találtatott a vásártéren levő kútban, hová mint a hulláról látszik, több nap előtt ugorhatott.

— **A kecskeméti ref. főtanodai ifjúság** által, a bukovinai magyarok javára rendezett, táncsal összekötött hangverseny összes bevétele volt 230 frt., az összes kiadás 122 frt. 15 kr., a tiszta jövedelem 107 frt. 85 kr. Ezen kívül be nem fizetett részvényben még van 16 frt. — Felülfizettek: Acél Szabó Pál úr 2 frt., Tomaskó Jakab úr 2 frt., Dékány István tanár úr 1 frt., Schwarcz Józsefné úrnő 2 frt., Mészáros József ügyvédjelölt úr 1 frt., Aág Károly úr 2 frt., özv. Horváth Józsefné úrnő 4 frt., özv. Mészáros Jánosné úrnő 2 frt., Hankovszky Imre úr 1 frt., K... úr 1 frt., Dr. Horváth János úr 2 frt., Nagy Ferenc tanár úr 3 frt., Schweiger Fülöp úr 2 frt., özv. Kovács Lászlóné úrnő 5 frt., özv. Szél Lászlóné úrnő 2 frt., Bulinyi Frigyes úr 2 frt., özv. Tatay Mihályné úrnő 2 frt., Dr. Pollák Ede igazgató úr

1 frt., „Olvasókör“ 10 frt., Dékány Imre vendég-lős úr 2 frt. Továbbá A-Alapról: Végh Sándor úr 1 frt., Végh Gábor úr 2 frt., Végh József úr 2 frt. Ó-Kécskéről: Somodi Sándor úr 1 frt. Összesen: 55 frt. Midőn ezeket hirlapilag nyugtázzuk, a tiszta jövedelem már felküldetett. Fogadják a t. felülfizetők, valamint Antal Ilonka k. a. szives közreműködéséért, továbbá Baktay Mariska k. a. csinos rendező-jelvények készítéséért, úgy szintén a többi közreműködők is a részvényesek nevében köszönetünk.

A rendező bizottság.
— „**A kecskeméti egyesült dalárda**“ pártoló tagjai tiszteletére 1875. évi apr. 4-én, vasárnap az „Olvasókör“ helyiségében (I. évnegyedes) dalestélyt rendezend, melyre a t. pártoló-tagok családjaikkal együtt díjmentesen, a t. műpártoló közönség pedig személyenkint 30 kr. belépti-díj fizetés mellett tisztelettel meghívotnak.

— **Köszönetnyilvánítás.** A helybeli városi törvényhatósági bizottságnak 1875. évi február hó 18-án tartott havi közgyűlésében 1058. k. i. 878. sz. a. kelt végzésével, boldogult férjem iránti kegyeletből — tekintve szűk anyagi helyzetemet — részemre 300 frtnyi segélyt volt szives utalványozni. Ezen — minden dicséretet felülmúló — nemes tettért fogadja a tek. törvényhatósági bizottság őszinte s hálás köszönetem. — Kecskemét, 1875. március 24. Özv. Fekete Lőrincné szül. Végh Mária.

— **Köszönetnyilvánítás.** Aholított a legforróbb és hálás köszönetemet nyilvánítom a n. é. közönségnek boldogult nőm: Stummer Juliánna végtiszteletén tanúsított kegyeletes részvéteért. — Szinovitz Lajos, tiszta-nagyrévi közbirtokos.

Tudósítás a kecskeméti hetivásárról.

1875. március 27.

Tiszta búza	pozs. m.	4 frt. 40 krtól	4 frt. 70 krig.
Elegyes búza	„ „	3 „ 60 „	4 „ — „
Rozs	„ „	3 „ 10 „	3 „ 30 „
Árpa	„ „	2 „ 80 „	3 „ — „
Zab	„ „	2 „ — „	2 „ 20 „
Kukorica	„ „	2 „ 60 „	3 „ — „
Burgonya	„ „	1 „ — „	1 „ 80 „

Felelős szerkesztő: **Szűcs Imre.**

Légtüneti észleletek.

Kivonat a városi tiszti orvosi hivatal följegyzéseiből.

1875. év	Légnyomás milliméterben			Hőmérséklet R. fokban			Szeleirány és erőssége (0—10)			Felhőzet (0—10)			Napi időjárás	Csapadék
	7 óra regg.	2 óra d. u.	8 óra este	7 óra regg.	2 óra d. u.	8 óra este	7 óra regg.	2 óra d. u.	8 óra este	7 ó. regg.	2 ó. d. u.	8 ó. este		
Márc. 20.	743. ⁷⁵	742. ²⁵	742. ⁰⁰	-2. ²	1. ⁷	-0. ³	DN ⁰	DN ³	N ⁰	10	10	10	borult	hó
" 21.	743. ⁷⁵	746. ⁰⁰	747. ⁰⁰	-0. ³	2. ¹	-1. ²	EN ²	EK ²	E ²	9	6	0	változó	hó
" 22.	748. ²⁵	747. ⁷⁵	747. ⁰⁰	-2. ⁶	3. ⁶	-1. ¹	EN ²	EN ³	E ¹	0	2	0	derült	—
" 23.	746. ⁰⁰	746. ²⁵	747. ⁷⁵	-2. ⁶	2. ⁶	-2. ⁰	EN ⁰	EN ⁵	E ⁶	0	9	2	változó, szeles	hó
" 24.	750. ⁰⁰	751. ⁰⁰	751. ⁰⁰	-5. ²	0. ⁸	-1. ⁴	EN ¹	E ³	EN ²	0	7	3	változó	—
" 25.	755. ⁰⁰	755. ⁰⁰	754. ²⁵	-5. ⁰	2. ²	-0. ³	E ²	EN ³	EN ²	0	0	5	derült	—
" 26.	749. ²⁵	747. ⁰⁰	752. ²⁵	1. ⁸	6. ⁴	-1. ³	EN ⁴	EN ⁷	EK ⁴	10	1	10	változó, szeles	hó

H I R D E T É S E K.

ROSENBAUM J. és FIA

tisztelettel tudatják úgy a helybeli, valamint a vidéki t. c. közönséggel, miszerint **siremlék-raktárukat** nagyválasztékú és minden belső felszereléssel ellátott

ÉRCKOPORSÓ-RAKTÁRRAL

bővítették. Kapható náluk egyszersmind vízhatlan kelméből készített **siri-koszorúk** is. — Vidékieknek levél útján megkeresésre a siremlékek alakjáról rajz díjmentesen küldetik.

A t. c. közönség becses figyelmébe ajánlják magukat a fentnevezettek.

➔ **Raktár-helyiség: Nagy-körösi-útca 14. sz. a. Hazay József házában, Kecskeméten.**

56 (52—45)

Hirdetmény.

843.
1875.
A fűzeserdei és előfogati kerti kaszállók bérlete e f. évi február 28-án lejárván, azoknak újból 3 évrei használatra adása a f. évi 49-ik számú közgyűlési végzéssel elhatározott s árverési határidőül február hó 26-ik napja kitűzetett, — de mivel az idő alkalmatlan volta miatt az árverés meg nem tartathatót — újabb árverési határidőül a helyszíne f. évi apr. hó 2-ik napjának akarók 20—20 frt. bánatpénzzel annak megemlézésével hivatok meg, hogy az árverési feltételek a kitűzött határidőig a gazdasági hivatalban a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők.

Kecskemét, márc. 17. 1875.

A gazdasági osztály által.

43 (2—2)

Kiadó-lakások.

A vásári-nagy-útca 225. szám alatt Garai-féle házban több rendbeli lakás és bolt Szent-György napra kiadandó, Értekezhetni

id. Dékány Mihálynál

39 (3—3)

Vágó-kapu 290. szám alatt.